

לאן נעלם החיסכון הפנסיוני הפטור ממס?

דברים שהאוצר יכול היה לעשות במקום רשת ביטחון | והפעם: לבטל את נוסחת השילוב בפקודת מס הכנסה | כתבה חמישית בסדרה

רו"ח אמיר גבאי

במהלך 2008 האוצר שינויים חקיקתיים מרחיקי לכת בתחומי הפנסיה, הגמל והמס. בסדרת מאמרים זו נציין חמישה דברים שמשדר האוצר יכול היה לעשות במקום לפרוש את רשת הביטחון, והחמישי בהם: לבטל את נוסחת השילוב בפקודת מס הכנסה, דהיינו להפריד בין הפטור ממס על כספי פיצויי הפיטורים לבין הפטור ממס על הפנסיה. בינואר 2008 התקבל בכנסת תיקון 3 לחוק קופות הגמל, לפיו משיכת כספים שמקורם בהפקדות חדשות החל מינואר 2008 בידי עמית מקופת גמל לא משלמת קצבה, תיעשה אך ורק באמצעות העברת הכספים לקופת גמל משלמת קצבה. במילים פשוטות, אומר לנו המחוקק כי להבדיל מכספי פיצויי פיטורים אותם נוכל למשוך בסכום חד-פעמי, לא נוכל לקבל את יתרת הכספים אלא רק בדרך של קצבה חודשית. אולם, גם לאחר העברת הכספים לקופת גמל משלמת קצבה, עומדת בפניו של העמית האפשרות לבצע היוון

של חלק מהכספים לסכום חד-פעמי. לפי סעיף 23 לחוק קופות הגמל, משיכה בידי עמית שכיר או עצמאי של כספים מקופת גמל משלמת לקצבה, בדרך של היוון חלק מהקצבה לסכום חד-פעמי, תיעשה בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה ובתנאי שסכום הקצבה לו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון, לא יפחת מסכום הקצבה המינימלי בסך של 3,850 שקלים. הבעיה היא שעל העמית להביא בחשבון את מכלול היבטי המס בביצוע מהלך מסוג זה, שכן במקרים רבים נטל המס הופך את המהלך ללא משתלם עבורו. כידוע, במצב בו העמית זכאי לפטור ממס על לתקרה על הקצבה החדושתית שלו, בכפוף להוראות פקודת מס הכנסה, יחול פטור ממס באותו היחס גם על כספים שימשוך בסכום חד-פעמי בדרך של היוון חלק מהקצבה. אולם, מה קורה במצב בו העמית אינו זכאי כלל לפטור ממס על הקצבה החדושתית שלו? כל ההיוון יהיה חייב במס ולא יחול פטור מעשי על כל החיסכון הפנסיוני שלו שנצבר במהלך שנות עבודתו. זאת משום שלפי סעיף 9א (ג) (1) לפקודת מס הכנסה, עמית

הפורש לפנסיה וקיבל לידיו בסמוך לפרישתו מענקי פרישה וכספי פיצויי פיטורים הפטורים ממס עד לתקרה, לא יהיה זכאי גם לפטור ממס על הקצבה. מכך עולה, כי גם היוון קצבה יהיה חייב במס כבר מהשקל הראשון. עבור עמית הפורש לפנסיה מעין זה, התניית הפטור ממס על הקצבה והפטור על היוון קצבה באי ניצול הפטור ממס על מענקי הפרישה וכספי הפיצויים, קוברת אחריה כליל את אפיק החיסכון הפנסיוני הפטור ממס שהיה נהוג עד לערב כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל. מן הראוי היה לבטל את נוסחת השילוב בפקודת מס הכנסה על הקושרת את הפטור ממס על הקצבה לזה על כספי הפיצויים, זאת במקביל לביטול קופות הגמל הרגילות ומסלול החיסכון הפנסיוני הפטור ממס במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל. כל זאת היה על האוצר לעשות, כדי שהעמית הפורש לפנסיה יוכל ליהנות גם מסכום חיסכון חד-פעמי פטור ממס העומד לרשותו בתקופת הפנסיה. מכאן עולה מסקנה אחת ויחידה: לבטל את נוסחת השילוב בפקודת מס הכנסה ובהקדם.

תיקון 3 לחוק קופות הגמל מהווה מעבר חד וברור ממדיניות נייטרלית, לכאורה, של עידוד חיסכון פנסיוני באמצעות מתן הטבות מס לחוסכים, לכפיית דרך חיים כלכלית עיקרית אחת לאחר הפרישה בחסות החוק: ביטול צבירת הון פרטי לתקופת הפנסיה מול הזכות לקבלת קצבאות. בהתבסס על תשתית הפנסיה החדשה הנבנית בישראל, שיסודותיה הם ההסכם הקיבוצי הכללי במשק לפנסיית חובה והוראות תיקון 3, אין זה תלוש מהמציאות לנבא כי הצעד הבא של האוצר יהיה הכללת ההכנסה מהפנסיה במבחן ההכנסות לקבלת קצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי. לא יטעה מי שינחש כי מודל זה יחשוף עוד יותר את הציבור למידת האיתנות הפיננסית בעתיד של הגופים משלמי הקצבה ויעביר את העושר הפיננסי מהאדם הפרטי לגופים אלו. הקץ לירושה, שכן את החישובים האקטואריים שלהם הם יעשו לבטח בכיוון אחד ולו באמצעות שינוי מקדם הקצבה אחת לתקופה והיעדר חיסכון חד-פעמי.

הכותב הוא מומחה למיסוי ופרישה, מנכ"ל B4 – יועצי פרישה בע"מ.

הפניקס
כשה חשוב לך, זה חשוב לנו.

פיז

כולנו בוחרים
הפניקס זהיר

- גם ללקוחות עם תביעה אחת בשלוש השנים האחרונות
- גם ללקוחות ללא תביעות במהלך השנתיים האחרונות
- גם לרכב ששווי עד 400,000 ₪
- גם בביטוח צד ג' בלבד